

ПРЕГЛЕД РАДА УСТАВНОГ СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ОД 1.1.2010. ДО 31.12.2021. ГОДИНЕ

Уставни суд Босне и Херцеговине (УСБиХ) је једна од кључних државних институција. Суд дјелује као независни чувар Устава БиХ, те институционални гарант заштите људских права и основних слобода.

Уставни суд је надлежан да:

1. рјешава уставне спорове између ентитетā, државе и ентитета, те институција БиХ;
2. одлучује о томе да ли су одредбе уставā или законā државе и ентитетā у складу са Уставом БиХ;
3. одлучује о уставности специјалних паралелних односа ентитетā са сусједним државама, укључујући одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет БиХ;
4. одлучује о споровима у вези са заштитом статуса и овлашћења Дистрикта Брчко БиХ према Уставу БиХ и одлукама Арбитражног трибунала;
5. одлучује о уставноправним питањима која му прослиједи било који суд у БиХ;
6. одлучује о деблокади Парламентарне скупштине БиХ;
7. рјешава апелације лица која сматрају да су судским пресудама или одлукама других органа повријеђена њихова права и слободе гарантовани Уставом.

Уставни суд чини девет судија - шест домаћих и три међународна.

Четворицу домаћих судија бира Представнички дом Парламента Федерације БиХ, а двојицу Народна скупштина Републике Српске. Међународне судије бира предсједник Европског суда за људска права у консултацији са Предсједништвом БиХ.

Све одлуке Уставни суд доноси на сједницама:

- Малог вијећа (предсједник и два потпредсједника),
- Великог вијећа (шест домаћих судија),
- Пленарним сједницама (свих девет судија).

Предмети које прими Уставни суд означавају се као:

- „У“ предмети који се подносе у вези са уставним споровима, или за оцјену уставности и деблокаду Парламентарне скупштине БиХ,
- „АП“ предмети - индивидуалне уставне тужбе које подносе физичка и правна лица.

Година	Број примљених предмета ("АП" + "У")	Број сједница (Пленарна + Велико вијеће)	Број ријешених предмета ("АП" + "У")	Ријешеноу односу на прилив	
				Више	Мање
2010.	6.056	22	4.062		1.994
2011.	5.076	22	5.888	812	
2012.	4.759	22	3.485		1.274
2013.	5.452	25	6.363	911	
2014.	5.733	23	7.375	1.642	
2015.	5.756	21	6.075	319	
2016.	5.080	24	7.947	2.867	
2017.	5.579	22	5.408		171
2018.	7.736	23	6.641		1.095
2019.	5.026	22	6.464	1.438	
2020.	4.779	23	5.150	371	
2021.	4.560	24	4.281		279
Укупно	65.592	273	69.139	8.360	4.813

Број примљених и ријешених предмета, те број одржаних сједница по годинама

НАПОМЕНА: Са 31.12.2009. године остало је неријешено из ранијих година 6.517 предмета, тако да је у овом периоду било укупно у раду 72.109 предмета од чега је 69.139 завршено, а са 31.12. 2021. године остало је незавршених 2.970 предмета.

За доношење одлуке на пленарној сједници или сједници Великог вијећа потребно је пет гласова судија.

На пленарним сједницама одлучује се о:

- свим „У“ предметима које су покренули овлашћени субјекти;
- „АП“ предметима у којима Велико вијеће није постигло већину гласова од пет судија, или о предметима за које се процијени да би било добро, ради заузимања правних становишта, да се о њима одлучује на пленарној сједници, те о одређеним административним питањима.

Година	„У“ предмети	„АП“ предмети	Укупно
2010.	19	4.043	4.062
2011.	15	5.873	5.888
2012.	17	3.468	3.485
2013.	23	6.340	6.363
2014.	17	7.358	7.375
2015.	11	6.064	6.075
2016.	15	7.932	7.947
2017.	17	5.391	5.408
2018.	9	6.632	6.641
2019.	15	6.449	6.464
2020.	8	5.142	5.150
2021.	17	4.264	4.281
Укупно 12 година	183	68.956	69.139

Структура ријешених предмета по годинама

Већину одлука Уставни суд доноси на сједницама Великог вијећа на којима одлучује шест домаћих судија.

- На сједницама Великог вијећа ријешен је 99,1% предмета.
- На пленарним сједницама ријешено је свега 0,9% предмета.

Година	Пленарне сједнице	Сједнице Великог вијећа	Укупно
2010.	58	4.004	4.062
2011.	59	5.829	5.888
2012.	204	3.281	3.485
2013.	59	6.304	6.363
2014.	52	7.323	7.375
2015.	30	6.045	6.075
2016.	35	7.912	7.947
2017.	34	5.374	5.408
2018.	34	6.607	6.641
2019.	20	6.444	6.464
2020.	11	5.139	5.150
2021.	32	4.249	4.281
Укупно 12 година	628	68.511	69.139

Преглед ријешених предмета на пленарним сједницама и Великом вијећу по годинама

Већина одлука у „У“ предметима је донесена једногласно (61,14%) иако ови предмети у највећем броју случајева имају политичко-правни карактер, а само 38,86% већински.

Извршење одлука Уставног суда Босне и Херцеговине

Одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће, али постоји и мањи број одлука које још нису спроведене, дјелимично или у цјелини.

До 31. децембра 2021. године није извршено девет „У“ одлука.

Четири одлуке није извршила **Парламентарна скупштина БиХ**: У 23/14, Изборни закон, тзв. предмет Љубић, У 5/16, друга дјелимична одлука која се односи на поједине одредбе Закона о кривичном поступку БиХ, У 6/16, Закон о полицијским службеницима БиХ, и У 21/16, Закон о Обавјештајно- безбједносној агенцији БиХ.

На нивоу **Федерације БиХ** - Парламента Федерације нису извршене три одлуке: У 15/11, Закон о продаји станова на којима постоји станарско право, У 20/16, Закон о измјенама и допунама Закона о извршном поступку ФБиХ, У 10/19, Закон о извршном поступку ФБиХ.

Република Српска није извршила једну одлуку, и то У 6/20, Закон о правима бораца одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске.

Једна одлука, У 9/09, дјелимично је извршена. Та одлука се тиче Изборног закона у дијелу који се односи на Град Мостар и Статут Града Мостара. У односу на Изборни закон, одлука је извршена, али не и у односу на Статут, што је обавеза Градског вијећа Града Мостара.

Неке од одлука у којима је утврђена повреда формално су извршене (стављене су ван снаге одредбе закона које су оспорене), али не и суштински (У 2/18).

И један дио одлука у „АП“ предметима који се односи на неисплаћивање компензација јавне власти, или неокончање поступака пред судовима, односно органима управе, није извршен. Највећи дио „АП“ предмета (133) који није извршен односи се на тзв. војне станове, а ти предмети се вежу за Одлуку број У 15/11 коју није извршила Федерација БиХ.

Уставни суд је гарант заштите људских права и основних слобода у Босни и Херцеговини.

Више информација можете да пронађете на <https://www.ustavisud.ba/>.